

Ken je rechten als patiënt!

Susanne Op de Beeck
Vlaams Patiëntenplatform vzw

24 november 2018

Melanoompunt vzw

Inhoud

1. Wat is het Vlaams Patiëntenplatform vzw?
2. Welke patiëntenrechten zijn er?
3. Patiëntenrechten in de praktijk
4. Plichten?

1. WAT IS HET VLAAMS PATIËNTENPLATFORM?

Vlaams Patiëntenplatform vzw

- Platform van een 110-tal patiëntenverenigingen
- Onafhankelijk
- Algemene belangenbehartiging
- Thema's: patiëntenrechten, werk, verzekeringen, medicatie, kinderen, zeldzame ziekten, tegemoetkomingen ...

Het Vlaams Patiëntenplatform

Streven naar ...

- toegankelijke zorg voor iedereen
- actieve deelname van patiënten

➡ Via o.m. studiegroepen, denkdagen, bevestigingen...

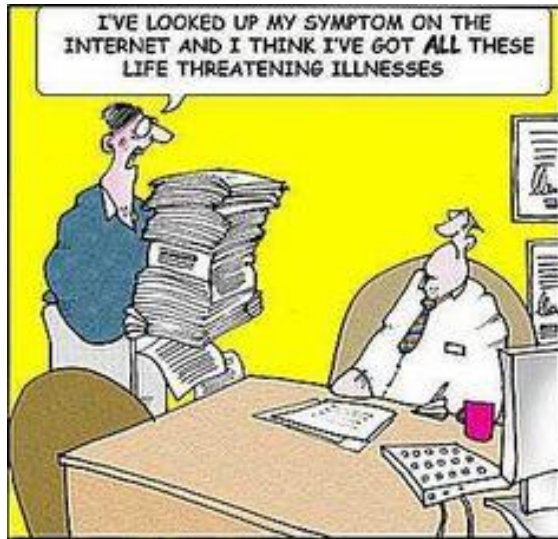

©www.rein-art.be

2. PATIËNTENRECHTEN

Evoluties in de zorg

Evoluties in de zorg

Tam Tam brengt je wereld online

Ken jij de rechten
van de patiënten?

Rechten van de patiënt

Wet betreffende de rechten van de patiënt (22 augustus 2002)

- kwaliteitsvolle dienstverlening
- vrije keuze van de beroepsbeoefenaar
- info over de gezondheidstoestand
- geïnformeerde toestemming
 - + informatie over verzekeringsdekking en vergunnings-
of registratiestatus
- rechten in verband met het patiëntendossier
- bescherming van de persoonlijke levenssfeer
- klacht neerleggen
- pijnbestrijding

Toepassingsgebied van de wet

- patiënt
 - persoon aan wie gezondheidszorg wordt verstrekt
 - **al dan niet** op eigen verzoek
- beroepsbeoefenaar
 - **KB nr. 78** : artsen, tandartsen, apothekers, vroedvrouwen, kinesitherapeuten, verpleegkundigen, zorgkundigen, mantelzorgers, (psychologen – 1 september 2016), ...
 - **(Nog) niet**: therapeuten, sociaal werkers, studenten, maatschappelijk werkers!
- gezondheidszorg
 - bevorderen, vaststellen, behouden, herstellen of verbeteren van **de gezondheidstoestand** van een patiënt, het uiterlijk van een patiënt om voornamelijk **esthetische redenen** veranderen of om de patiënt bij het **sterven** te begeleiden.

Verschil vertrouwenspersoon – vertegenwoordiger

- **vertrouwenspersoon**: staat patiënt bij in het uitoefenen van de patiëntenrechten
 - bv. bij verkrijgen van info of bij inkijken van dossier
- **vertegenwoordiger**: vertegenwoordigt de patiënt op het moment dat deze dit zelf niet (meer) kan
 - bv. bij minderjarigen, comapatiënten,...

Belangrijk!

Vermelden van de naam van vertegenwoordiger en vertrouwenspersoon in patiëntendossier (medisch dossier, verpleegkundig dossier, thuiszorgdossier,...)

Vertegenwoordiging

Je kan/mag je rechten zelf niet uitoefenen. Wat nu?

- minderjarigen: ouders of voogd
- meerderjarig onbekwaam (bij. psychiatrische aandoening, verstandelijk handicap, dementie,...): cascade systeem tenzij vrederechter bewindvoerder aanduidt.

Vooraf aangeduide vertegenwoordiger

Bewindvoerder

Samenwonende echtgenoot of wettelijk/feitelijk samenwonende partner

Meerderjarig kind

Ouder

Meerderjarige broer of zus

Beroepsbeoefenaar

Je bent meerderjarig en wilsbekwaam	Je oefent zelf je rechten uit	
Je bent meerderjarig en wilsbekwaam	Je hebt vroeger een vertegenwoordiger aangeduid	De door jou aangeduide vertegenwoordiger oefent je rechten uit
	De vrederechter heeft een bewindvoerder aangesteld die handelingen over de persoon stelt	De bewindvoerder zal mits bijzondere toestemming van de vrederechter je rechten als patiënt uitoefenen
	Je hebt geen vertegenwoordiger aangeduid en de vrederechter heeft geen bewindvoerder aangesteld	Je samenwonende echtgenoot, je wettelijk of feitelijk samenwonende partner oefenen je rechten uit
		Wanneer er geen partner is of hij/zij dit niet wenst op te nemen, oefent een meerderjarig kind je rechten uit
		Wanneer er geen kind is of hij/zij dit niet wenst op te nemen, oefent één van je ouders je rechten uit
		Wanneer er geen ouder is of hij/zij dit niet wenst op te nemen, oefent een meerderjarige broer of zus je rechten uit
		Wanneer er geen broer of zus is of hij/zij dit niet wenst op te nemen, zal een beroepsbeoefenaar jouw belangen als patiënt behartigen (eventueel in multidisciplinair overleg)

Hoe duidt een patiënt een vertegenwoordiger aan?

1. De patiënt zoekt iemand die hij 100% vertrouwt en die zijn vertegenwoordiger wil zijn.
2. Hij maakt een document op met daarin: datum + eigen handtekening + geschreven toestemming van zijn vertegenwoordiger die ook door hem/haar wordt ondertekend (ev. het formulier uit de brochure).
3. Hij laat dit document toevoegen aan zijn patiëntendossier (bijvoorbeeld bij zijn huisarts).

Voorbeelddocument: www.patiëntrights.be

AANWIJZING VAN EEN VERTEGENWOORDIGER

Wet van 22 augustus 2002 betreffende de patiëntenrechten

Ik (voornaam en naam patiënt) wijs hierbij de volgende persoon aan als mijn vertegenwoordiger indien ik zelf niet in staat ben om beslissingen te nemen over de aan mij te verstrekken gezondheidszorgen en niet zelf mijn rechten als patiënt kan uitoefenen.

Identiteitsgegevens van de patiënt

Adres:

Telefoonnummer: gsm:

Geboortedatum:

Identiteitsgegevens van de vertegenwoordiger

Voornaam en naam:

Adres:

Telefoonnummer: gsm:

Geboortedatum:

Opgemaakt te op datum

Handtekening patiënt

Hoe duidt een patiënt een vertrouwenspersoon aan?

1. De patiënt kiest iemand die hij voor 100% vertrouwt.
2. Hij laat de naam van de vertrouwenspersoon noteren in het patiëntendossier.

De vertrouwenspersoon kan de patiënt bijstaan met:

- recht op informatie
- recht om niet te weten
- bij therapeutische exceptie moet hij geïnformeerd worden
- bij inzage dossier
- bij klachtrecht

AANWIJZING VAN EEN VERTROUWENSPERSOON

Wet van 22 augustus 2002 betreffende de patiëntenrechten

Ik (voornaam en naam patiënt) wijs hierbij de volgende persoon aan als mijn vertrouwenspersoon die ook zonder mijn aanwezigheid volgende rechten kan uitoefenen:

- Zich informeren over mijn gezondheidstoestand en de vermoedelijke evolutie ervan
Periode: (Bijvoorbeeld tot een bepaalde datum, voor onbepaalde duur...)
Naam van de beroepsbeoefenaar bij wie dit recht geldt:
(Bijvoorbeeld huisarts, specialist...)
- Mijn patiëntendossier inkijken
Periode: (Bijvoorbeeld tot een bepaalde datum, voor onbepaalde duur...)
Naam van de beroepsbeoefenaar bij wie dit recht geldt:
(Bijvoorbeeld huisarts, specialist...)
- Een afschrift vragen van mijn patiëntendossier
Periode: (Bijvoorbeeld tot een bepaalde datum, voor onbepaalde duur...)
Naam van de beroepsbeoefenaar bij wie dit recht geldt:
(Bijvoorbeeld huisarts, specialist...)

Identiteitsgegevens van de patiënt :

Adres:
Telefoonnummer: gsm:
Geboortedatum:

Identiteitsgegevens van de vertrouwenspersoon

Voornaam en naam:
Adres:
Telefoonnummer: gsm:
Geboortedatum:
Opgemaakt te op datum

Handtekening patiënt:

“Ik ben erg ontevreden over de kwaliteit van mijn tandprothese. Het kunstgebit ziet er niet mooi uit en ook de vorm zorgt voor grote ongemakken. Ik vroeg mijn tandarts om een nieuwe afspraak. Hij wilde er niet van weten en was kort van stof. Heb ik dan geen recht op een kwaliteitsvolle dienstverlening?”

- Tine, 57 jaar -

Recht op kwaliteitsvolle dienstverlening

- respect voor menselijke waardigheid en zelfbeschikking
- respect voor morele en culturele waarden en religieuze en filosofische overtuigingen
- zonder onderscheid op welke grond ook
→ respect in twee richtingen

Hoe vullen patiënten dit recht in?

o.a. vriendelijk en luisterbereid, de beste behandeling voorstellen, goed opgeleid en bijgeschoold, veilige infrastructuur,...

“Ik ben op zoek naar een nieuwe gynaecoloog, maar zou me niet op mijn gemak voelen bij een mannelijke dokter. Als vrouw wil ik graag een vrouwelijke gynaecoloog. Mijn huisarts verwees me door naar een man. Heb ik dan geen recht op vrije keuze van de zorgverlener?”

- Sofie, 28 jaar -

Recht op vrije keuze van beroepsbeoefenaar

- recht om (zelf) te kiezen
- recht om keuze te veranderen
- *second opinion*
- **uitzondering**: door wet of feitelijk
 - ➡ GEEN recht op vrije keuze
 - ➡ Alle andere rechten gelden wel

(Ook de **zorgverlener** heeft recht op vrije keuze)

Second opinion

- Onderzoek van de patiëntenfederatie uit Nederland (2017)
 - niet iedereen durft een 2nd opinion vragen
 - 1/5 durft dit niet tegen zijn arts zeggen
 - 25% van de patiënten die het wel bespreken hoeven nadien geen 2nd opinion meer
 - 1/2 krijgt bij 2nd opinion een ander advies!
 - 90% heeft iets aan dit advies gehad

Tips

- Belangrijk!
 - ✓ Een goed gesprek werkt verhelderend, best van meet af aan en niet pas nadat de arts weet dat je een 2de opinie wil vragen
 - ✓ 3 vragen nodig:
 - 1) Wat zijn mijn behandelmogelijkheden?
 - 2) Wat zijn telkens de voor- en nadelen daarvan?
 - 3) Wat betekent dit in mijn situatie?
 - ✓ Lees na op:
https://www.patiëntenfederatie.nl/images/Actueel/170209_meldactie_Second_opinion_def.pdf

Recht op informatie

- informatie die nodig is “om inzicht te krijgen in zijn gezondheidstoestand en de vermoedelijke evolutie ervan”
 - onderscheid met *toestemmingsinformatie*
 - in duidelijke taal
 - mondeling (ev. schriftelijk bevestiging)
 - vertrouwenspersoon

Recht op informatie

Waarom is het geven van informatie belangrijk?

- belang voor de patiënt van het krijgen van informatie:
 - betere kennis
 - waardoor hij actief kan participeren
 - minder stress en angst
 - kan gefundeerde, doordachte beslissingen nemen
(shared decision making) – zie ook geïnformeerde toestemming
 - betere effectiviteit van de gezondheidszorg

Recht op informatie

Waarom is het geven van informatie belangrijk?

- belang voor de zorgverleners van het geven van informatie:
 - hogere patiëntentevredenheid
 - therapietrouw
 - betere relatie tussen zorgverlener en patiënt
 - betere klinische resultaten en gezondheidseffecten
- ➡ Positieve impact op de algemene kost voor de gezondheidszorg

- *“Omdat enkele familieleden getroffen werden door borstkanker onderging ik enkele weken geleden een genetische test. Zo kunnen ze nagaan of ik drager ben van het gen dat verantwoordelijk is voor de kanker. Ik heb me echter bedacht en wil de resultaten niet kennen. Heb ik het recht om dit aan mijn dokter te vragen?”*

- Linda, 54 jaar -

Uitzonderingen

- **recht om niet te weten**
 - uitdrukkelijk verzoek
 - behalve... klaarblijkelijk ernstig nadeel voor gezondheid van patiënt of derde
- De arts kiest om bepaalde informatie niet te geven
= therapeutische exceptie
 - klaarblijkelijk ernstig nadeel voor gezondheid van patiënt
 - andere beroepsbeoefenaar raadplegen
 - schriftelijk motiveren in patiëntendossier
 - ev. vertrouwenspersoon

*“Ik ben getuige van Jehovah.
Volgens mijn geloof moet ik iedere
bloedtransfusie weigeren.
De behandelende arts zegt dat ik
zonder de transfusie niet lang meer
te leven heb. Kan ze mij verplichten
om de behandeling te ondergaan?”*

Luc, 39 jaar

Recht op geïnformeerde toestemming

- geïnformeerd, voorafgaandelijk en vrij
- uitdrukkelijke (\leftrightarrow stilzwijgende) toestemming
- recht om toestemming in te trekken of te weigeren
- eventueel schriftelijke toestemming
- geen therapeutische exceptie
- negatieve wilsverklaring

Toestemmingsinformatie

- het doel en aard
- de graad van urgentie
- de duur en de frequentie
- relevante tegenaanwijzingen, nevenwerkingen en risico's verbonden aan de tussenkomst
- de nazorg
- de mogelijke alternatieven
- de financiële gevolgen
- verzekeringsdekking of vorm van bescherming m.b.t. beroepsaansprakelijkheid
- geregistreerd (bij RIZIV of de Orde)

LEVENSDOELEN

- Zeer belangrijk bij een weloverwogen beslissing
- Levenskwaliteit primeert: behandelingsbeslissing afstemmen op levensdoelen
- **Gedeelde besluitvorming**

Recht in verband met je patiëntendossier

- **recht op inzage:** rechtstreeks, onbeperkt, binnen 15 dagen
 - geen toegang tot persoonlijke notities, gegevens m.b.t. derde persoon, gegevens in het kader van de therapeutische exceptie
 - geldt ook voor het verpleegkundig dossier of de elektronische thuiszorgfiche/thuiszorgdossier
 - je vertrouwenspersoon mag je bijstaan
 - als je vertrouwenspersoon een beroepsbeoefenaar is, dan heeft hij ook inzagerecht in de persoonlijke notities.

- recht op afschrift

- kopie van het geheel of een gedeelte van het dossier
- strikt persoonlijk en vertrouwelijk
- wordt geweigerd in geval van druk door derden
- kostprijs is vastgelegd in KB
- **Eerste afschrift gratis (sinds AVG/GDPR)**

**BEKIJK
JE DOSSIER
ONLINE**

**VRAAG EEN
AFSCRIFT VAN
JE DOSSIER**

**KIJK NAAR JE
DOSSIER MET
JE ARTS**

**SAMEN KEUZES MAKEN
OVER JE ZORG...
KIJK IN JE DOSSIER!**

**MEER WETEN OVER PATIËNTERECHTEN? SURF NAAR:
WWW.VLAAMSPATIËNTERECHTENPLATFORM.BE**

Vlaams
Patiëntenplatform

NIEUW
= online inzage

Hoe?

- Surfen naar www.mijngezondheid.belgie.be

ni fr de

AAA Andere informatie en diensten van de overheid: www.belgium.be .be

Mijngezondheid

U bent niet aangemeld - Aanmelden

WAT IS MIJNGEZONDHEID ?

Mijngezondheid is een online gezondheidsportaal, ook wel "Personal Health Viewer" genoemd. Via deze centrale toegangspoort krijgt u zicht op verschillende persoonlijke gegevens over uw gezondheid en over gezondheid in het algemeen. Het gaat om onder andere om :

- medische informatie die zorgverleners (uw huisarts, uw artsen in het ziekenhuis, uw apotheker ...) digitaal bewaren en delen;
- informatie van uw ziekenfonds (bijv. over terugbetalingen) en van overheidsinstellingen (bijv. registratie van orgaan donoratie);
- informatie over patiëntenverenigingen via de website van het [Vlaams Patiëntenplatform \(VPP\)](#) en over de verschillende lotgenotenverenigingen die bestaan rond specifieke aandoeningen;
- betrouwbare, verstaanbare informatie over ziekte en gezondheid via [Gezondheid & Wetenschap](#).

Heeft u vragen over het portaal? Raadpleeg dan de [FAQ-pagina](#) of stel uw vraag via het [contactformulier](#).

Gezondheidssamenvatting

Via deze rubriek kunt u de samenvatting van uw medisch dossier bij de huisarts bekijken, de zogenaamde "Sumehr". Welke gegevens bevat dit dossier? Uw basisgegevens: naam, geboortedatum, moedertaal, ...; de contactgegevens van een contactpersoon in geval van nood; informatie over risicofactoren (allergieën, reacties op medicatie, ...); een overzicht van de medische voorgeschiedenis, actuele problemen, medicatie en vaccinaties.

Medicatie

Via deze rubriek vindt u informatie over uw geneesmiddelengebruik. Het gaat bijv. over: een overzicht van de medicatie die u neemt (medicatieschema); uw openstaande voorschriften voor geneesmiddelen of medische hulpmiddelen; een overzicht van de vaccins die u heeft gekregen.

[Medicatieschema & vaccinaties](#)
[Openstaande medicatie voorschriften](#)

Rapporten & Resultaten

Via deze rubriek kunt u uw medische gegevens raadplegen die in het ziekenhuis worden geregistreerd, bijv. eindrapporten of resultaten van onderzoeken. Na een consultatie, onderzoek of opname registreren specialisten en/of -medewerkers die gegevens in het digitale netwerk waar hun ziekenhuis toe behoort. Via deze weg kunt u naar de website van dat netwerk doorklikken om er die informatie te raadplegen.

Mijn CoZo

CoZo patiënt gegevens

Op De Beeck Susanne ?

e-mail

laatste update 08/12/2017

e-ID inlezen

Informed consent

Kunnen mijn resultaten opgevraagd worden op het CoZo platform?

Informed consent is geregistreerd.

Voor meer informatie over de informed consent zie
<http://www.cozo.be/files/verwijsregister-ehealth-cozo--flyer-v1-7>

Intrekken

Ziekenhuizen

Bij welke instellingen ben ik gekend op het CoZo platform?

naam

Vitalink

Therapeutische relaties

Wie kan mijn resultaten opvragen op het CoZo platform?

arts	tot
niemand	

Therapeutische
relaties

Dossierlogging

Resultaten

Afspraken

Volmachten

Opties

Beeldbellen

Mobile

- Home
- Afspraken
- Berichten
- Documenten**
- Vragenlijsten
- Dagboeken
- Beelden
- Verslagen
- Facturen
- INSTELLINGEN ▾
- Profiel
- Meldingen
- Toegangen
- App
- NEKUZHEALTH-PARTNERS ▾
- Uw ziekenhuis

Deze documenten verstrekken informatie in de verschillende stadia van uw behandeling. Het kan zijn dat er voor uw aandoening nog geen info beschikbaar is. Klik op een titel om het hele document te openen.

Alle ▾

🏠 Niets gevonden

- 2018
- 2017
- 2016
- 2015
- 2014
- 2013
- 2012
- 2011

Belangrijk om te weten!

- Gedeelde gegevens < gegevens beschikbaar in ZH
- Portalen gaan op korte termijn nog een grote uitbreiding kennen

“Mijn moeder ondergaat een routine darmoperatie, maar stierf na vier dagen. We vragen ons af wat er is misgelopen? Ging het om een medisch ongeval? Ik wil geen gerechtelijke stappen ondernemen, maar vind het belangrijk dat het ziekenhuis hier iets uit heeft geleerd. Kunnen we het dossier inkijken?”

- Peter, 44 jaar -

- inzage na overlijden
 - beperkt tot een aantal nabestaanden:
 - echtgenoot of partner, bloedverwanten tot en met de 2de graad (ouder, kind, broer, zus, kleinkind, grootouder).
 - onder bepaalde voorwaarden
 - gemotiveerde en specifieke reden (testament, verzekering,...)
 - niet zelf maar via een beroepsbeoefenaar
 - enkel documenten in verband met de gemotiveerde reden
 - patiënt mag zich nooit tegen inzage verzet hebben

“Tijdens mijn laatste verblijf op de afdeling nefrologie van het universitaire ziekenhuis volgde een groep studenten de professor tijdens haar dagelijkse ronde. Plots stonden ze aan mijn bed en werd ik om de beurt door de studenten onderzocht. Ik vind het goed dat ze het vak leren, maar vond het wel vervelend dat ze allemaal mijn buik moesten onderzoeken. Had ik dit kunnen weigeren?”

- André, 73 jaar -

Recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer

- beschermen van gezondheidsinformatie
- respect voor intimiteit:
Enkel de beroepsbeoefenaars waarvan de aanwezigheid verantwoord is in het kader van de dienstverstrekking mogen aanwezig zijn bij de zorg, de onderzoeken en de behandelingen
- [filmpje FOD Volksgezondheid: recht op intimiteit](#)

“Als hemofiliepatiënte kreeg ik een nieuwe knieprothese. De revalidatie verloopt erg moeizaam omdat ik niet tijdig de medicatie voor bloedstolling heb gekregen. Er werd hierover verkeerd gecommuniceerd en ik kreeg niet de juiste informatie. Wat kan ik doen?”

- Rosa, 81 jaar -

Recht om klacht neer te leggen

Denk aan je laatste ziekenhuisopname of van een naaste...

- Wat liep er goed?
- Wat liep er mis?
- Heb je hier iets mee gedaan?

Recht om klacht neer te leggen: de ombudspersoon

- in elk algemeen en psychiatrisch ziekenhuis
- in beschut wonen en psychiatrische verzorgingstehuizen via Overlegplatform Geestelijke Gezondheidszorg
- federale Ombudsdienst “Rechten van de patiënt” (Brussel)
→ ambulante zorgverleners

FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu
DG Organisatie Gezondheidszorgvoorzieningen
Federale ombudsdienst “Rechten van de patiënt”
Victor Hortaplein 40 bus 10
1060 Brussel

Nederlandstalige federale ombudspersoon
Tel.: 02/524.85.20
Fax: 02/524.85.38
E-mail: bemiddeling-patientenrechten@gezondheid.belgie.be

Franstalige federale ombudspersoon
Tel: 02/524.85.21
Fax: 02/524.85.38
E-mail: mediation-droitsdupatient@sante.belgique.be

Opdracht van de ombudsfunctie

- het voorkomen van vragen en klachten door de communicatie tussen de patiënt en de beroepsbeoefenaar te bevorderen
- het bemiddelen bij klachten met het oog op het bereiken van een oplossing
- het inlichten van de patiënt inzake de mogelijkheden voor de afhandeling van de klacht
- het verstrekken van informatie over de organisatie, de werking en de procedureregels van de ombudsfunctie
- het formuleren van aanbevelingen ter voorkoming van herhaling van tekortkomingen

Klacht als onderdeel van kwaliteitsbeleid

- klacht als een kracht!
- chronisch zieke patiënt heeft ervaringskennis
- klacht = voorkomen dat andere patiënten hetzelfde meemaken
- leren uit een klacht: hoe zorg beter afstemmen op noden patiënt?
- jaarrapport ombudsdienst = kwaliteitsinstrument

Wat als ombudsdienst van een ziekenhuis niet kan verder helpen?

- grenzen aan bemiddeling van ombudsdienst
- bemiddeling versus klachtenbehandeling
- procedure voor rechtbank?
 - duurt lang
 - veel geld

Fonds voor de medische ongevallen

- sinds 1 september 2012
- voor medische ongevallen na 2 april 2010
- toegankelijke minnelijke procedure (voorkomen van langdurige rechtszaken)
- gratis voor patiënten, duurtijd max. 1 jaar
- uitsluitingen zoals esthetische ingrepen, experimenten,...
- aanvraagformulier op website
- meer info: www.fmo.fgov.be

Recht op pijnbestrijding

Aangepaste zorg om de pijn te voorkomen, er aandacht voor te hebben, te evalueren, in aanmerking te nemen, te behandelen en te verzachten

Campagne FOD volksgezondheid 2015

- Promotie-instrument over de rechten en de medewerking van de patiënt in de zorgrelatie
- Nadruk ligt op het partnerschap tussen beroepsbeoefenaar en patiënt
- 8 online video's
- Link naar de website van de campagne:
<http://www.health.belgium.be/nl/campagne-2015>
- [Filmpje 2: geïnformeerd worden over je gezondheidstoestand](#)

3. HOE PATIËNTENRECHTEN IN DE PRAKTIJK BRENGEN?

Hoe de dialoog aangaan?

- stel **vragen** aan je zorgverlener. Je kan beter een vraag te veel stellen dan te weinig.
- **luister** naar de zorgverlener. Als iets niet duidelijk is, vraag om meer uitleg. Herhaal wat de zorgverlener heeft gezegd in je eigen woorden.
- neem een **vertrouwenspersoon** mee voor een belangrijk gesprek.
 - twee personen horen meer dan één persoon
 - twee begrijpen meer dan één persoon
 - gedeelde smart is halve smart

Illustratie: Peter Koch

ONTDEKKING

PAPA DOOD MAMA
IK GA DOOD IK GA DOOD
DOOD AFGELOPEN!
NU AL DOOD
MIIJN KINDJES!

NEE, DOKTER

WIE IS DIE MAN?

ZO,
DAT ZIJN ALLE MOGELIJKHEDEN
IS ER NOG IETS
ONDUIDELIJK?

BEHANDLING
1
SNIJDEN

BEHANDLING
2
CHEMO

BEHANDLING
3
?

Koch

'PATIENTEN VERGETEN VEEL UIT GESPREK
MET ONCOLOOG'

Hoe de dialoog aangaan?

- vraag de zorgverlener om **bedenktijd**
- bespreek samen met de zorgverlener **de opties**
- **maak lijstjes**
 - klachten en symptomen
 - medicatie
 - belangrijke vragen
- zorg voor een **constructieve dialoog** en dito relatie met je zorgverlener

4. PLICHTEN?

Rechten en plichten?

- instrument om de dialoog aan te gaan
- wet bevat ook plichten
 - juiste informatie geven
 - verwittigen als voorgestelde of voorgeschreven behandeling niet wordt gevolgd
 - betalen van erelonen
 - ...

→ respect en eerbied voor elkaar!

Take home...

- Goede communicatie is essentieel
- Duid een vertrouwenspersoon & vertegenwoordiger aan
- Volledige informatie is nodig om samen met zorgverleners de juiste keuzes te kunnen maken in je zorg

BEDANKT

Meer informatie

Vlaams Patiëntenplatform vzw

Groenveldstraat 15

3001 Heverlee

Tel: 016 23 05 26

www.vlaamspatientenplatform.be

info@vlaamspatientenplatform.be

